

Мікасян В.В.

викладач,

Вінницький національний медичний університет
імені М.І. Пирогова

ПОЛІТКОРЕКТНА ЛЕКСИКА СУЧАСНОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Кожного дня мова збагачується все новими лексичними одиницями. Так, згідно з підрахунками канадського лінгвіста Пола Майяка, в англійській мові з'явилося мільйонне слово [1]. І це не дивно, адже зміна норм і понять в різних сферах життя призводить до виникнення нових термінів. Взаємодія різних мов і їх вплив одна на одну також сприяють збагаченню мови.

Однією з груп неологізмів є, так звані, політкоректні терміни. Цікаві вони тим, що створюються навмисне аби замінити ті лексичні одиниці, які сприймаються, як образливі і принизливі для певних груп населення.

Серед перших спроб дослідити політкоректну лексику є словники Г. Бірда і К. Серфа [3], праці С.Г. Тер-Мінасової [7], В.В. Паніна [6] та інші.

Феномен політичної коректності відкривається повною мірою за допомогою такої мовленнєвої стратегії, як евфемізація.

В процесі евфемізації людина відштовхується від прийнятої в суспільстві системи цінностей, невідповідність якої і примушує її відчувати певний етичний дискомфорт і намагатися подолати його за допомогою евфемістичного перейменування [4, ст. 78–79].

Евфемізми можна розділити на декілька груп, а саме:

1) Евфемізми, що пов'язані з дискримінацією: а) расовою, культурною, релігійною; б) статевою; в) сексуальних меншин; тощо.

African American замість nigger, black;

chairperson замість chairman, fire fighter замість fireman.

2) Евфемізми, що позначають страшні та неприємні явища дійсності: а) смерть; б) хвороба; в) фізичні вади; г) розумові та психічні розлади.

To go west, to depart, to pass away, to join the silent, go to meet the maker та безліч інших замість to die;

cerebrally challenged замість stupid, emotionally different замість crazy, mentally sick замість mad.

3) Евфемізми, що позначають зовнішній вигляд та вік людини: а) вага; б) вік; в) зовнішній вигляд.

Larger-than-average person, a person of size замість fat; mature, chronologically gifted замість old

Серед груп евфемізмів виділяються ті, що пов'язані з військовими діями. Наприклад, широко розповсюджені евфемізми *involvement*

(вторгнення) замість *aggression; operation, action* (операція, акція) замість *attack, air strike* (повітряний удар) замість *bombing, special weapons* (спеціальна зброя) замість *nuclear weapons*.

«*We will conduct a systematic campaign of airstrikes against these terrorists,*» said Obama [2]

Based on the SMM's limited observation these strikes were the result of non-guided rockets shot from an aircraft [4].

Ukraine says weapons prove Russian involvement [5].

Метою таких евфемізмів є пом'якшення для сприйняття різних аспектів дійсності, послаблення напруження і тривоги. Проте слід пам'ятати, що намагаючись покращити сприйняття певних термінів, можна дуже легко приховати чи спотворити інформацію, що подається.

Список використаних джерел:

1. 1,000,000th English Word Announced // <http://www.languagemonitor.com/nes/1000000th-English-word-announced>
2. Barack Obama authorises air strikes against Isis militants in Syria <http://www.theguardian.com/world/2014/sep/10/obama-speech-authorise-air-strikes-against-isis-syria>
3. Beard H., Cerf C. The Official Politically Correct Dictionary / Henry Beard, Cristopher Cerf. – London: Crafton, 1992. – 176 p.
4. Latest news from the OSCE Special Monitoring Mission to Ukraine (SMM) <http://www.osce.org/ukraine-smm/119479>
5. Ukraine says weapons prove Russian involvement // http://www3.nhk.or.jp/nhkworld/english/news/20150222_03.html
6. Панин В.В. Политическая корректность как культурно – поведенческая и языковая категория: дис. .. кандидата филол. наук: 10.02.20 «Сравнительно – историческое, типологическое и сопоставительное языкознание» / В.В. Панин – Тюмень, 2004. – 217 с.
7. Тер-Минасова С.Г. Язык и межкультурная коммуникация / Светлана Григорьевна Тер-Минасова. – М.: Слово, 2008. – 264 с.